

gümüřlük akademisi bahçeyazı okuma grubu

11.05.2024

serbest grup okuma buluşması

georgi gospodinov / “zaman sığınacağı”

grup üyelerinin değerlendirmeleri

Rezan Turhan

Son 100 sayfasında zorlandığım ama başlangıç da ilgimi çeken bir roman oldu. Özellikle unutmama konusu bizim yaş grubumuzun önemli sorunlarından biri olduğu için belki de. Bana sığınmadığım zamanları ve hatırlayamadığım sözcükleri çağırıştırdı. Sayfasını kaydetmemişim ama řu cümleyi unutmayacağım galiba (çünkü arkadaşlarıma zaman zaman tekrarlıyorum) “Yaşlılık, ölümün kız kardeşidir”

Yaşananlar nereye gider, “bizim zaman organımız nedir” sorusu sorulur. Ve sanıyorum cevapta “hazinemiz neredeyse kalbimiz orada olacaktır.”

Yazar, arkadaşı Gaustin ile, geçmiş kliniklerin de ve zaman sığınakların da bizi yolculuğa çıkarırlar. Kliniğin her katında on yıllık bir geçmiş yaratılır. Altmışlar katı, yetmişler katı, seksenler katı. Kliniğe gelen hastalara bu katlar gezdirilir. Yaratılan geçmişlerde kayıp zamanlarını, anılarını arayan hastalar, kendilerini buldukları zamanda kalır ve orada ömürlerini sonuna kadar yaşarlar. Yazarın mesajının ise dijital hayatlarımızın bize sağladığı konforla hafızalarımız ve geçmişimiz tahribata uğradığımın altını çizmek ve böylece zamana odaklanarak, geçmişin kazandırdıklarını, duyguları ve birikimleri yok edildiğini vurgulamak olduğunu düşünüyorum

Bizi böyle bir yolculuğa çıkardığı için Özlem arkadaşına teşekkürler

Şule Dandik

1968 yılında Bulgaristan'ın Yambol şehrinde doğan Georgi Gospodinov a ait bir eser Zaman Sığınacağı. Kitabın ilk cümlesi çok ilgi çekici " bu romandaki tüm gerçek kişiler kurmacadır sadece kurmaca olanlar gerçektir"

Rahat okunan bir kitap İroni dolu zaman yaşlılık ölüm hafıza bireysel ve toplumsal geçmişler üzerine bizi düşündüren bir eser

Nazi dönemini vurgulayan ve ayrıca kendi geleceğimizi düşündüren ve düşününce içimize Hüzün dolduran bir roman

Zaman konusuna epey kafa yoruyoruz zamanın ne zaman başladığını anlatarak başlayan kitap Alzheimer hastaları ve onların isteyen yakınları için oluşturulan zaman sığınacağı adı altında yıllara göre bölümlenerek kim hangi yılda yaşamak istiyorsa ona göre bölümlere ayrılan bir sığınak ama esas konu II Dünya Savaşı'nın başlangıcı olan 1 Aralık 1939 tarihinin esas alınması ve bu zaman sığınacağını oluşturan kişinin zamanda geriye yolculuk yaparak bu savaşı durdurabilmek amacıyla 1 Aralık 1939 tarihinden önce orada bulunmak tüm amacı bu

1940 lı. 50 li ve 60 lı yıllara göre her kat ayrıldı ama 90 yaşındaki bir adam da gençliğini isteyince giriş katı da 1930 yılına göre düzenlendi bu katlara göre düzenleme konusu oldukça detaylı bir konuydu o yılda hangi koku kullanılıyordu O yılda hangi plaklar dinleniliyordu hangi gazeteler okunuyordu Bütün bunlar araştırılıyor diğer tüm detaylar da göz önüne alınarak katlara yerleştiriliyordu

Alzheimerlı hastalar buldukları yeri o kadar benimsiyorlardı ki bir gün dışarıya kaçan bir hasta döndüğünde şunları söylüyor sanıyorum dışarıda insanları bir deneye tabi tutuyorlar ya da bir film çekimi yapıyor herkesin kulaklarında kablo kafaları önde ekranlarına bakarak yürüyorlardı□ □ Zaman sığınağı konusu çok ilgi çekici oldu ve ünü ülke dışına da yayıldı Öyle ki Tüm Avrupa bu konuyu düşünmeye başladı ve her ülke hangi yılda Yaşamak istediği konusunda referandum yaptı kitabın bu kısımları da çok ilginçti Örneğin Almanya 1989 sonbaharında ki olayı yaşamak için (Berlin'deki utanç duvarının yıkılması soğuk savaşın ve kutuplaşmanın sona ermesi) 80'li yıllarda yaşamayı istemişti

En ilginç kararı da İsviçre vermişti tarafsızlığı seçmişti

Kahramanımız babasını yerleştirmek için gittiği huzurevindeki durumu görünce Ötenazi konusunu araştırmaya başlıyor

Yaşamak için en iyi yerin İsviçre aynı zamanda ölmek için en uygun yerin de İsviçre olduğunu gözlemliyor. Ama oldukça da pahalı

İlk bölümdeki bay N konusu çok ilgimi çekti Bay N kendini tanımak istiyor Alzheimer olduğu için hiçbir şey Hatırlamıyor kendi yaşından da çevresinde kimse bulunmadığı için ona Kimse yardımcı olamıyor araştırmalar neticesinde yıllar önce onu takip eden ajana ulaşıyor ve ajan bay N yi günler boyu ziyaret ederek geçirdiği yıllarla ilgili detayları aktarıyor

Sayfa 277 son paragraf

"Hiçbir zaman sana ait olmaz hiçbir yer senin olmaz aradığın şey seni aramaz rüyanda gördüğün rüyasında seni görmez başka bir yerde ve başka bir zamanda sana ait bir şeyin olduğunu bilirsin Bu yüzden de geçmişe ait Odalar ve günlerden geçip durursun Ama doğru yerdeysen zaman farklı olur doğru zamanda isen yer farklı olur tedavisi yok."